

η Ζούρτσα

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΖΟΥΡΤΣΑΝΩΝ ΑΘΗΝΑΣ

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΝΕΩΝ ΦΙΓΑΛΕΩΝ (ΖΟΥΡΤΣΑΝΩΝ) ΑΘΗΝΑΣ • ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 25 Τ.Κ. 104 32 ΑΘΗΝΑ
ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 151 • ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2021 • ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ: www.zourtsa.gr • e-mail: syillogos@zourtsa.gr • ΚΩΔΙΚΟΣ: 213622

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

- Μετά τις απαγορεύσεις και αφού επιτρέπονται πλέον οι συναθροίσεις συλλογικών φορέων, έχουμε τη χαρά, αλλά και την υποχρέωση, να πραγματοποιήσουμε τη **Γενική Συνέλευση και τις εκλογές του Συλλόγου, που θα διεξαχθούν την Κυριακή, 28 Νοεμβρίου 2021, ώρα 10.30 π.μ., στην αίθουσα του Συλλόγου Φιγαλέων «ΦΙΓΑΛΟΣ», στην οδό Σολωμού 10, 1ος όροφος, Αθήνα.**
- Η πρόσκληση με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης και όλες τις λεπτομέρειες δημοσιεύεται στη 2η σελίδα και παρακαλούμε να τη διαβάσετε προσεκτικά.
- Στη 2η σελίδα θα δείτε, επίσης, την αναλυτική ανακοίνωση για τον καθιερωμένο εκκλησιασμό, που θα γίνει την Κυριακή, 12 Δεκεμβρίου 2021 στον Ιερό Ναό της Παναγίας Θεοτόκου, Λεωφόρος Βουλιαγμένης 260, Άγιος Δημήτριος.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΟΜΗ ΤΗΣ ΑΔΑΜΑΝΤΙΑΣ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΟΥ

Θα θέλαμε να ζητήσουμε συγγνώμη από όλους για τη μη έγκαιρη ενημέρωσή σας, όσον αφορά την αναβολή των αποκαλυπτηρίων της προτομής της Αδαμαντίας Γρηγοριάδου, τα οποία θα πραγματοποιηθούν μέσα στο 2021 και θα ενημερωθείτε σχετικώς. Ευχαριστούμε.

Η επιτροπή

Διαβάστε σ' αυτό το φύλλο

- ▶ Γενική Συνέλευση και εκκλησιασμός..... σελ. 2
- ▶ Μια άστεγη αγωνίστρια 2
- ▶ Η ζωή είναι όμορφη, όταν έχει ποιότητα..... 2
- ▶ Πανελλήνιες εξετάσεις & ποίημα για τους νέους 3
- ▶ Η αρπαγή των μαρμάρων του Επικούριου Απόλλωνα 3
- ▶ Συνδρομές και κοινωνικά 4
- ▶ Της Ζούρτσας ο Πολιούχος (ποίημα) 5
- ▶ Επιτυχίες, διακρίσεις, ευχαριστήρια..... 5
- ▶ Η Επανάσταση του 1821 (Μέρος Γ') 6

Μήνυμα του Προέδρου Βασίλη Γλούμη ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΓΙΑ ΤΗ ΣΩΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Αγαπητοί αναγνώστες, μέλη και φίλοι του Συλλόγου Ζουρτσάνων Αθήνας, συγχωριανοί, συμπολίτες και συμπατριώτες, όπου γης.

• **Από τη στιγμή της ίδρυσης του Συλλόγου μας**, πολλοί και άξιοι συμπατριώτες μας μόχθησαν και μοχθούν για την πραγματοποίηση των σκοπών του, που μπορούν να συνοψισθούν στη σύσφιξη των δεσμών όλων όσων ζούμε μακριά από τον τόπο μας και στην επιθυμία και προσπάθεια να προσφέρουμε ό,τι μπορούμε για το καλό του χωριού μας.

• **Και ο πιο αυστηρός κριτής, αν είναι αντικειμενικός και καλοπροαίρετος**, θα παραδεχτεί ότι, παρά τις δυσκολίες και τις αδυναμίες του, ο Σύλλογος υπηρετεί τους παραπάνω σκοπούς με ευσυνειδησία και συνέπεια, κάνοντας ό,τι περνάει από το χέρι του για την πραγματοποίησή τους. Με τις δικές του εκδηλώσεις στην Αθήνα, με τη συμμετοχή του και τη στήριξή του σε εκδηλώσεις του χωριού, με τη δημιουργία έργων υποδομής και εξωραϊσμού, με την απόκτηση ιδιόκτητων χώρων πολιτισμού, που κοσμούν τον τόπο μας, διαφυλάσσουν την παράδοση και αναβαθμίζουν ποιοτικά τη ζωή της μικρής μας κοινωνίας, με τις προσφορές και δωρεές του σε περιπτώσεις που οι κρατικές Υπηρεσίες και οι Αρχές δείχνουν αδυναμία ή ανεπάρκεια και αδιαφορία, με τις παρεμβάσεις του για επίλυση προβλημάτων, που, για διάφορους λόγους, γραφειοκρατικούς και άλλους, παρέμεναν άλυτα, με την υποστήριξη της λειτουργίας των σχολείων και την παροχή -μικρών, έστω, και συμβολικών- κινήτρων για την πρόοδο των μαθητών και με πολλές ακόμα πρωτοβουλίες, ο Σύλλογος καταξιώθηκε στη συνειδητή των συμπατριωτών μας και στηρίχτηκε απ' αυτούς στη λειτουργία του και στο έργο του.

• **Έχοντας διατελέσει επί πολλά χρόνια μέλος και πρόεδρος του Δ.Σ.** και έχοντας παρακολουθήσει από πολύ κοντά τη λειτουργία του, νιώθω μια καλώς νοούμενη υπερηφάνεια και ευγνωμοσύνη, που εσείς, οι συμπατριώτες μου, με τιμήσατε επανειλημμένα με την ψήφο σας, για να υπηρετήσω με τις μικρές μου δυνατότητες τον ιστορικό μας Σύλλογο. Έχω, όμως, και μια βαθιά ανησυχία. Ζούμε σε εποχές, που το ενδιαφέρον και ο ενθουσιασμός για την ανιδιοτελή συμμετοχή μας στα κοινά όλο και μειώνεται. Η αφιλοκερδής, χωρίς στενό ατομικό συμφέρον, προσφορά του ατόμου σε ένα ευρύτερο σύνολο (σύλλογο, φορέα κλπ.) δε μας ενεργοποιεί, όπως θα έπρεπε. Σε γενικότερο κοινωνικό επίπεδο, το πολιτικό-οικονομικό σύστημα έχει επιδιώξει και εν πολλοίς καταφέρει, να μας κάνει παθητικούς δέκτες των επιλογών του και να μας δημιουργήσει την εντύπωση ότι τάχα ούτε χρειάζεται ούτε και μπορούμε οι ίδιοι, συλλογικά, να νοιαζόμαστε για τα κοινά προβλήματά μας, διότι θα τα λύσει, δήθεν, το σύστημα, το οποίο, όμως, τα αφήνει να λιμνάζουν και να συσσωρεύονται. Αυτή η αντίληψη της ιδιώτευσης σε βάρος της συλλογικότητας, ενισχύθηκε στη χώρα μας και λόγω της οικονομικής κρίσης και λόγω της πανδημίας, ενώ το αντίθετο θα έπρεπε να συμβαίνει, για να διεκδικούμε ό,τι μας ανήκει με κοινή προσπάθεια. Η ισχύς εν τη ενώσει, ας μην το ξεχνάμε. Ειδικότερα, στην περίπτωση του Συλλόγου μας, υπάρχει κανείς που να νομίζει ότι τα όσα πετύχαμε μαζί, θα μπορούσαν να γίνουν με ατομική και όχι συλλογική προσπάθεια; Πιστεύω, κανένας λογικός. Υπάρχει κανείς που να θεωρεί τα συλλογικά μας επιτεύγματα μηδαμινά, άνευ σημασίας; Πιστεύω, κανείς καλοπροαίρετος.

• **Από όλα αυτά προκύπτει αβίαστα το συμπέρασμα ότι ο Σύλλογός μας πρέπει να παραμείνει ζωντανός**, με μια ηθική δέσμευση -σαν σύμβαση α(περι)οριστού χρόνου- για να παραδοθεί στη διαδοχή των επόμενων γενιών. Για να συμβεί, όμως, αυτό, χρειάζεται να στηριχθεί ακόμα πιο μαζικά και πιο δυνατά από όλους μας. Να πυκνώσουμε τις γραμμές του, να δίνουμε συνειδητά το «παρών» στις εκδηλώσεις του, να τον ενισχύουμε οικονομικά με τις -χαμηλές, άλλωστε- προβλεπόμενες συνδρομές, αλλά και με προαιρετικές εισφορές, για τα λειτουργικά έξοδά του, για τα έργα του και για τη συνέχιση της έκδοσης της

εφημερίδας. Χρειάζεται, επίσης, να ενισχυθεί και να ανανεωθεί με την πρόθυμη συμμετοχή στο διοικητικό συμβούλιο νέων συμπατριωτών, όχι μόνον ως προς την ηλικία, αλλά και ως προς τη δραστηριοποίησή τους στο Σύλλογο.

• **Αυτή η ανανέωση είναι απολύτως αναγκαία**, τόσο επειδή είναι εξαντλητικό, παράλογο και αφύσικο, να μένουν στο συμβούλιο επί πολλά χρόνια παλιότεροι συμπατριώτες μας από φιλότιμο και με ηρωισμό, για να κρατηθεί σε λειτουργία ο Σύλλογος, όσο και επειδή τα νέα μέλη στο συμβούλιο θα του δώσουν νέα πνοή, νέες ιδέες, κέφι, ζωντάνια και όραμα για μια νέα δυναμική πορεία. Εξάλλου, το χωριό μας και τον Σύλλογό μας τιμούν και κοσμούν άξιοι, ικανοί, δραστήριοι και φιλοπρόδοι συμπατριώτες, επιτυχημένοι και σεβαστοί στους διάφορους τομείς της κοινωνικής ζωής, που αγαπούν τον τόπο μας και μπορούν να προσφέρουν πολλά, όχι μόνο κατ' ιδίαν, αλλά και μέσω του Συλλόγου μας. Οι νεότεροι, με τη βοήθεια και την αμέριστη συμπαράσταση των παλαιότερων, θα έχουν την ευκαιρία της προσφοράς, με μικρή -πολύ μικρή- επιβάρυνση του όποιου ελεύθερου χρόνου τους, αφού ο Σύλλογος δεν απαιτεί ιδιαίτερες ικανότητες ούτε «θυσίες», που να δικαιολογούν φόβους και δισταγμούς. Επιπλέον, θα αισθανθούν την ανεκτίμητη χαρά και ηθική ικανοποίηση της προσφοράς στον τόπο τους και στους ανθρώπους που αγαπάνε.

• **Επομένως, καλούμαστε όλοι, βάζοντας το λιθαράκι μας**, να κρατήσουμε ζωντανό τον ιστορικό μας Σύλλογο και να αναβαθμίσουμε τη λειτουργία του και την αποτελεσματικότητά του. Ας θέσουμε όλοι στον εαυτό μας, μπροστά στον καθρέφτη της συνείδησης και της ευθύνης, το ερώτημα: **Δεν είναι κρίμα**, έναν τέτοιο Σύλλογο, με τόσο πλούσιο παρελθόν, με τόσες πετυχημένες δραστηριότητες στο ενεργητικό του, με τόση προσφορά στον τόπο, δηλαδή σε εμάς τους ίδιους, εμείς οι ίδιοι να τον αφήσουμε να εκφυλιστεί και από δική μας αδιαφορία να φθαρεί, να αδρανήσει και, τελικά, να διαλυθεί; **Δεν είναι κρίμα**, να στερήσουμε από το χωριό μας, από τα παιδιά μας, από τις νεότερες γενιές, τη δυνατότητα να διεκδικούν συλλογικά τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής τους, με την πραγματοποίηση εκδηλώσεων και έργων και με την επίλυση προβλημάτων, για τα οποία οι αρμόδιοι δίνουν μόνο υποσχέσεις, που δεν τηρούν; **Δεν είναι κρίμα**, να εγκαταλειφθούν στην τύχη τους περιουσιακά στοιχεία, που κόστισαν πολλά χρήματα των μελών και φίλων του Συλλόγου και των συγχωριανών και είναι στολίδια και πολύτιμοι χώροι πολιτισμού του χωριού μας και της ευρύτερης περιοχής, όπως το λαογραφικό μουσείο και το ορυκτολογικό, που ετοιμάζεται να λειτουργήσει; Ποιος θα τα κληρονομήσει και θα φροντίζει για τη συντήρησή και τη λειτουργία τους; **Δεν είναι κρίμα**, επίσης, να σταματήσει η έκδοση της εφημερίδας, της οποίας η εμφάνιση και τα περιεχόμενα έχουν φτάσει σε μια αξιοζήλευτη ποιότητα, κατά ομολογία και των τακτικών της αναγνωστών-συνδρομητών, αλλά και τρίτων, ατόμων και συλλόγων, που εκδίδουν ανάλογες εφημερίδες, και η οποία αποτελεί ανατικατάστατο μέσο ενημέρωσης και επικοινωνίας μας σε χαρές και σε λύπες;

• **Και τελικά, όλα τα ερωτήματα συνοψίζονται σε ένα: αγαπάμε το χωριό μας και θέλουμε το καλό του; Η απάντηση δεν μπορεί να είναι άλλη, παρά ένα μαζικό, ηχηρό και ανεπιφύλακτο «ΝΑΙ»!** Ας προετοιμαστούμε από τώρα -περνάει γρήγορα ο καιρός- να το αποδείξουμε και στις προσεχείς αρχαιρεσίες του Συλλόγου μας, συμμετέχοντας στο νέο διοικητικό συμβούλιο που θα εκλεγεί, με τη δέσμευση να μην αφήσουμε το Σύλλογό μας στην κακή του τύχη. Να μη φορτωθούμε, εν γνώσει μας, τέτοια ευθύνη και ενοχή. Τότε θα είναι αργά, για να πούμε ότι δεν ξέραμε. Και βέβαιο είναι ότι θα μετανιώσουμε.

• **Αλλά, βασίζόμενος στην αγάπη σας για το Σύλλογο και για το χωριό μας, αισιοδοξώ ότι δε θα φτάσουμε ως εκεί.**

ΒΑΣΙΛΗΣ ΓΛΟΥΜΗΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΕΣ

• Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΝΕΩΝ ΦΙΓΑΛΕΩΝ (ΖΟΥΡΤΣΑΝΩΝ) ΑΘΗΝΑΣ-ΠΕΙΡΑΙΑ «Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ» προσκαλεί τα μέλη του σε Τακτική Γενική Συνέλευση, στην αίθουσα του Συλλόγου Φιγαλέων «ΦΙΓΑΛΟΣ», στην οδό Σολωμού 10, 1ος όροφος, Αθήνα, την Κυριακή, 28 Νοεμβρίου 2021 και ώρα 10.30 π.μ., με θέματα:

1. Έκθεση και έγκριση πεπραγμένων του απερχόμενου Δ.Σ.
2. Έκθεση Εξελεγκτικής Επιτροπής και έγκριση οικονομικής διαχείρισης.
3. Αρχαιρεσίες για την ανάδειξη νέου Δ.Σ. (7 μελών) και Ε.Ε. (3 μελών).

• Όσοι επιθυμούν να θέσουν υποψηφιότητα για το Δ.Σ. ή για την Εξελεγκτική Επιτροπή, παρακαλούνται να υποβάλουν σχετική αίτηση στο γραφείο του Συλλόγου μέχρι και τις 18 Νοεμβρίου και να πληρώσουν τη συνδρομή τους, 10 ευρώ για κάθε χρόνο.

• Το Γραφείο του Συλλόγου θα είναι ανοικτό την Πέμπτη, 18 Νοεμβρίου 2021, ώρες 6-8 μ.μ. (οδός Χαλκοκονδύλη 25, 1ος όροφος, τηλ. 6972211417).

• Τα μέλη που θα προσέλθουν στη Γενική Συνέλευση και θα ψηφίσουν, μπορούν να πληρώσουν τη συνδρομή τους από 10 ευρώ, την ίδια ημέρα της ψηφοφορίας, το πέρας της οποίας ορίζεται στις 2 μ.μ.

• Θεωρούμε επιβεβλημένη τη συμμετοχή όλων των μελών στη Γενική Συνέλευση και στις Αρχαιρεσίες. Η τήρηση των ισχυόντων μέτρων κατά της πανδημίας είναι υποχρεωτική.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΓΛΟΥΜΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΑΝΤΩΝΙΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

• Την Κυριακή, 12 Δεκεμβρίου 2021, θα πραγματοποιηθεί ο εκκλησιασμός του Συλλόγου μας για την εορτή του πολιούχου του χωριού μας Αγίου Νικολάου, **στον Ιερό Ναό της Παναγίας Θεοτόκου, Λεωφόρος Βουλιαγμένης 260, Άγιος Δημήτριος.**

• Όσοι θα έρθουν με το μετρό, θα κατεβούν στο σταθμό «Άγιος Δημήτριος» και θα βαδίσουν περίπου 500 μέτρα προς τα πίσω.

• Σας περιμένουμε όλους, τόσο στη Θεία Λειτουργία, όσο και στον καφέ, που θα προσφερθεί μετά, σε κατάλληλη αίθουσα του ναού, **με τήρηση των ισχυόντων μέτρων κατά της πανδημίας.**

• Τηλέφωνα: του ναού 210-9711571, του συμπατριώτη μας Ιερέα Πατρός Νικολάου Τσούτα 6934533867 και του προέδρου του Συλλόγου μας Βασίλη Γλούμη 6972211417.

Ενοικιάζονται Διαμερίσματα

στη Νέα Φιγαλία (Ζούρτσα)

ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠΥΡΟΣ

Τηλ.: Γρηγόρης 6972496616

Σπύρος 0015168481119

Μια άστεγη αγωνίστρια

Στις 8 Αυγούστου είχε προγραμματιστεί να γίνουν τα αποκαλυπτήρια της προτομής της Αδαμαντίας Γρηγοριάδου. Έχουν γραφτεί πολλά και από πολλούς για το θέμα αυτό. Εγώ θα αρκεστώ να συγχαρώ τις κυρίες που συνέλαβαν την ιδέα, δραστηριοποιήθηκαν και την έκαναν πράξη. Μπράβο τους. Τέτοιες ενέργειες είναι αξιέπαινες. Είναι χρήσιμες. Αφ' ενός μεν αποδίδουν τιμή και ευγνωμοσύνη σ' αυτούς που με κάθε τρόπο πρόσφεραν στην Πατρίδα μας και αφ' ετέρου, τα μνημεία που στήνονται χρησιμεύουν ως ινδάλματα, ως πρότυπα μίμησης για τους μεταγενέστερους. Γιατί οι αγώνες δεν τελειώνουν και πάντα υπάρχει ανάγκη εξαιρέτων και ηρωικών πράξεων.

Τελικά, τα αποκαλυπτήρια δεν έγιναν. Οι λόγοι είναι γνωστοί. Δεν βρέθηκε τόπος να στεγάσει μια πατριώτισσα, μια αγωνίστρια. Κάποιοι που έχουν εύκολη την κριτική χαρακτήρισαν τις ενέργειες βεβιασμένες. «Πρώτα εξασφαλίζουν τις προϋποθέσεις και μετά ενεργούν».

Αυτό έχει μια δόση αλήθειας. Ποιος να φανταστεί, όμως, ότι μια τόσο σοβαρή υπόθεση θα συναντούσε εμπόδια αξεπέραστα και μάλιστα από μη αναμενόμενα μέρη.

Ο καλλιτέχνης πρότεινε να τοποθετηθεί η προτομή στο προαύλιο του Αγίου Νικολάου. Πέρα από την πρόταση, σ' αυτό συνηγορούσε και η εθνοκορησκειτική άποψη. Και εξηγούμαι.

Όταν η Αδαμαντία και όλοι οι σκλαβωμένοι Έλληνες πήραν τα όπλα να διώξουν τους κατακτητές, ορκίστηκαν να πολεμήσουν «Για του Χριστού την πίστη την Αγία και της Πατρίδος την Ελευθερία». Και έρχεται τώρα «του Χριστού η πίστη η Αγία» δια των εκπροσώπων της και λέει: Όχι! Όχι εδώ! Δε σε θέλουμε στο χώρο μας!

Δε μπορώ να δικαιολογήσω αυτή την άρνηση. Εδώ, από πολύ παλιά, σε πόλεις και χωριά όπου δεν υπήρχαν Ηρώα, έγραφαν τα ονόματα των φονευθέντων στους εθνικούς αγώνες, σε μαρμαρίνες πλάκες και τις εντοίχιζαν στους εξωτερικούς τοίχους των Εκκλησιών. Και στον Άγιο Νικόλαο υπάρχει. Και εκεί παλιά καταθέταμε στεφάνι στις Εθνικές Εορτές. Και τούτο δεν ήταν τυχαίο. Ο Χριστιανισμός και ο Ελληνισμός, εδώ και δυο χιλιάδες χρόνια μαζί πορεύονται. Ο ένας στηρίζει τον άλλον. Μαζί χαιρόνται στις επιτυχίες, μαζί θρηνούν τις συμφορές και αλληλοπαρηγορούνται

και παίρνουν δύναμη και συνεχίζουν στους αγώνες, την κοινή τους πορεία.

Ακόμα, λοιπόν, και αν υπήρχαν πέντε-έξι σημεία κατάλληλα για την τοποθέτηση της προτομής, η εκκλησία έπρεπε να ασκήσει βέτο και να πει: Όχι! Εδώ είναι η θέση της. Εδώ θα τοποθετηθεί. Άντε τώρα να βρεις άκρη με την άρνηση των εκπροσώπων της. Τι να πει κανείς; Τι χαρακτηρισμό να δώσει; Δε μου πάει το χέρι να γράψω στο χαρτί αυτά που σκέφτομαι. Είμαι και εγώ Χριστιανός και μέλος της Εκκλησίας του Χριστού και στενοχωριέμαι μ' αυτά που συμβαίνουν.

Μήπως πρέπει οι αρμόδιοι να ξαναδοούν το θέμα; Να ζυγίσουν τα στοιχεία που πρέπει και να αλλάξουν γνώμη; Η αλλαγή γνώμης δεν είναι ήττα. Όταν διορθώνεις ένα λάθος σου, είσαι αξιέπαινος. Ελπίζουμε. Τίποτα άλλο.

Τελειώνοντας, πρέπει να θίξουμε και μια άλλη παράμετρο του ίδιου θέματος. Στην προσπάθεια να βρεθεί χώρος για την προτομή, έπεσε η ιδέα να τοποθετηθεί δίπλα στο Ηρώον. Και κάποιος είπε: Όχι εκεί, διότι η προτομή υποβαθμίζεται. Ελπίζω να μην είναι

αλήθεια αυτό. Διότι, αν αυτό ειπώθηκε, είναι λάθος. Μεγάλο λάθος.

Το Ηρώον είναι το μνημείο που έχει στηθεί για να τιμήσει όλους τους αγωνιστές που έδωσαν τη ζωή τους για την Πατρίδα. Από αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερα. Είναι ένα κενοτάφιο, ένα νοερό κοιμητήριο θυμάτων που πέθαναν για την Ελλάδα. Εκεί μέσα είναι ο Λεωνίδας, ο Κων/νος Παλαιολόγος, ο Αθανάσιος Διάκος και άλλοι και άλλοι αμέτρητοι επώνυμοι και ανώνυμοι ήρωες της φυλής μας. Εκεί μέσα είναι το Πάνθεον, το απαύγασμα της ανδρείας, της θυσίας, της φιλοπατρίας, της αρετής. Κάθε άλλο μνημείο μεμονωμένου ατόμου, όπως η προτομή τής καθ' όλα τιμημένης και αξιομνημόνευτης Αδαμαντίας Γρηγοριάδου, είναι μέρος του Ηρώου.

Η τοποθέτηση, λοιπόν, δίπλα στο Ηρώον δεν υποβαθμίζει. Αντίθετα, αναβαθμίζει, αναδεικνύει και δίνει λάμψη από τη λάμψη του και δόξα από τη δόξα που ακτινοβολεί.

Τώρα, αν για τεχνικούς λόγους δεν είναι δυνατή η τοποθέτηση εκεί, αυτό είναι άλλο θέμα. Ας το εξετάσουν οι ειδικοί.

Αυτά, για να βάλουμε τα πράγματα στη θέση τους.

ΝΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΙΔΗΣ

Η ΖΩΗ ΕΙΝΑΙ ΟΜΟΡΦΗ, ΟΤΑΝ ΕΧΕΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ

Αυτή η πανδημία έχει προκαλέσει ένα πολυδιάστατο παγκόσμιο φαινόμενο, που δεν αφορά μόνο την υγεία, αλλά και την καθημερινή ζωή, με τα γενικά απαγορευτικά «lockdown», που έθεσαν το πρόβλημα της σχέσης μας με την εργασία και άλλαξαν τον προηγούμενο τρόπο ζωής μας.

Υπάρχει και το πρόβλημα της οικονομικής κρίσης και μιας κρίσης της παγκοσμιοποίησης, που κατέδειξε ότι αυτή δεν έχει δημιουργήσει διεθνή αλληλεγγύη.

Αυτή η κρίση μας υποχρεώνει να κάνουμε διαφορές σκέψεις, έτσι ώστε να μην διαχωρίζουμε την υγειονομική από την οικονομική, την ψυχολογική και την κοινωνική κρίση. Είναι αναγκαία μια μεταρρύθμιση της γνώσης. Δεν αρκεί μόνο να αλλάξουμε, χρειάζεται να αλλάξουμε και δρόμο.

Χρειάζεται όχι μόνο να απαρνηθούμε την κατανάλωση περιττών πραγμάτων, αλλά και να επιστρέψουμε στο ουσιαστικό, σε αυτό που είναι ανθρώπινο, δηλαδή στις σχέσεις, στο να είμαστε μαζί.

Χρειάζεται να εντάξουμε το γιγάντιο οικολογικό πρόβλημα στην Πολιτική, στην πάλη εναντίον κάθε μορφής μόλυνσης του περιβάλλοντος, εναντίον της υποβάθμισης του εδάφους, της καταστροφής της βιοποικιλότητας και εναντίον της κλιματικής αλλαγής.

Όλα αυτά μπορούν να δώσουν εργασία, να κινητοποιήσουν δυνάμεις και να δημιουργήσουν μια οικονομία, η οποία μεταξύ άλλων, θα έχει κοινωνικό χαρακτήρα και θα αναχαίτιζε την πελώρια ισχύ του κέρδους πάνω στον σημερινό κόσμο.

Ζούμε στην εποχή της παγκοσμιοποίησης και πρέπει να συνειδητοποιήσουμε τους κινδύνους του φασισμού, των πυρηνικών και της κυριαρχίας του κέρδους.

Σήμερα δεν χρειάζεται να φτιάξουμε τον ενισχυμένο άνθρωπο μέσω της ανάπτυξης της τεχνολογίας, αλλά τον καλύτερο άνθρωπο, με βάση τα καλά στοιχεία που έχει μέσα του.

Η ζωή μας κινείται μεταξύ δυο πόλων, μεταξύ πεζοτότητας και ποιήσης.

Η πεζοτότητα είναι τα πράγματα που κάνουμε από εξαναγκασμό, που δεν μας αρέσουν, που τα κάνουμε από υποχρέωση, για να επιβιώσουμε, ενώ η ποίηση είναι το να ζούμε αληθινά, και το να ζούμε σημαίνει να ανοιγόμαστε, να επικοινωνούμε, να θαυμάζουμε, να χαιρόμαστε την απόλαυση μιας ωραίας μουσικής, μιας ερωτικής σχέσης, ενός ωραίου τοπίου ή ενός ποδοσφαιρικού παιχνιδιού.

Η ποίηση της ζωής καθιστά πάντα δυνατή τη συναδέλφωση με τους άλλους ή τη συνένωση με τον κόσμο, με τα πράγματα.

«Η ομορφιά των συναισθημάτων θα σώσει τον κόσμο», λέει ο Ντοστογιέφσκι.

Θα σώσει τον κόσμο, αν αξιοποιηθεί αληθινά, επειδή έχει μέσα της τη λέξη «ομορφιά».

Οι πηγές είναι πολλές, που μπορούμε να αντλήσουμε όμορφα συναισθήματα, ζώντας μέσα από τις σχέσεις με τους άλλους, όταν αυτές είναι ισχυρές, ανοιχτές, γεμάτες αγάπη και αδελφοσύνη.

Πιστεύω ότι χρειάζεται να τρεφόμεστε με κουλτούρα, με λογοτεχνία, μουσική, ποίηση, καλές τέχνες.

Το μεγάλο πρόβλημα είναι ότι η ζωή παρουσιάζει ωμότητες και φρικαλεότητες.

Αν όμως είμαστε ικανοί να θαυμάζουμε, αντλούμε από αυτό δύναμη, για να στρεφόμεστε εναντίον αυτών των άσχημων πραγμάτων, προκειμένου να αλλάξουμε τα δεδομένα με μεγάλη και συνεχή προσπάθεια.

Χρήστος Γ. Μανιάτης, Ναύπλιο

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Σε άλλη σελίδα της εφημερίδας μας αναγράφονται τα ονόματα των επιτυχόντων στις πανελλήνιες εξετάσεις. Συγχαίρουμε τους επιτυχόντες. Μπράβο στα παιδιά, που κατάφεραν να περάσουν τη μεγάλη αυτή δοκιμασία και να αποκτήσουν το εισιτήριο για συνέχεια της προσπάθειας για μόρφωση και απόκτηση εφοδίων αντιμετώπισης του δύσκολου αγώνα της ζωής.

Διότι, το να επιτύχουν στις εξετάσεις, δεν είναι αυτοσκοπός. Είναι απλώς το δικαίωμα απόκτησης μόρφωσης και εφοδίων και, τελικά, του μαγικού χαρτιού, του πτυχίου, που είναι παράγοντας επιτυχίας στη ζωή και αποκατάστασης. Έχουν υποχρέωση οι επιτυχόντες να μελετήσουν, να πάρουν ζεστά την αποστολή τους, ώστε να περατώσουν τις σπουδές τους και να μην πάει χαμένος ο κόπος τους, ούτε οι θυσίες της οικογένειας, οικονομικές και άλλες.

Συγχαρητήρια, όμως, ανήκουν και σε αυτούς που δεν τα κατάφεραν. Για την προσπάθειά τους, για τον αγώνα που έδωσαν. Η ζωή δεν έχει μόνο νίκες. Έχει και αποτυχίες και ήττες. Οι οποίες σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να απογοητεύουν τους αποτυχόντες. Αντίθετα, πρέπει να τους πεισμώνουν και να τους ετοιμάζουν για νέα πιο έντονη και πιο υπεύθυνη προσπάθεια. Κάθε αποτυχία είναι αφετηρία νέου αγώνα. Οι ευκαιρίες ποτέ δεν τελειώνουν.

Και αν τέλος, παρ' όλες τις προσπάθειες, κάποιος δεν τα κατάφερε, δεν πρέπει να θεωρήσουν ότι ήρθε το τέλος του κόσμου. Υπάρχουν δουλειές και επαγγέλματα πιο αποδοτικά και πιο χρήσιμα για την κοινωνία. Αληθινά λειτουργήματα.

Φαντάζεστε μια κοινωνία αποτελούμενη, π.χ., μόνο από γιατρούς ή μόνο από δασκάλους; Όλοι είναι χρήσιμοι και όλοι συμβάλλουν, ο καθένας στον κλάδο του, στην εύρυθμη λειτουργία της κοινωνίας.

Εξάλλου, υπάρχει πιθανότητα ο πτυχιούχος να αποτελέσει μέλος της στρατιάς των ανέργων, επειδή ο κρατικός μηχανισμός και γενικότερα η αγορά εργασίας, δεν έχουν τη δυνατότητα να τους απορροφήσουν όλους. Και ενώ ο υδραυλικός, ο ηλεκτρολόγος, ο ξυλουργός, ο τεχνίτης γενικά, στην ηλικία των 30-35 χρόνων είναι ήδη οικογενειάρχης με σύζυγο και παιδιά και οικονομική άνεση, ο πτυχιούχος, σε κάποιες ειδικότητες, στην ίδια ηλικία, ακόμη ψάχνεται και προσπαθεί να εξασφαλίσει τα προς το ζην, είτε απασχολούμενος σε άλλες εργασίες,

άσχετες με την ειδικότητά του, είτε περιμένοντας το χαρτζιλίκι των γονέων.

Σε αυτό βέβαια έχει τεράστια ευθύνη και το κράτος. Στη Γερμανία, απ' ό,τι είμαι σε θέση να γνωρίζω, προκειμένου να καθορίσουν τον αριθμό των εισαγομένων, π.χ., δασκάλων, στα Πανεπιστήμια, προηγείται ολόκληρη μελέτη. Πρώτο και κύριο εξετάζεται το δημογραφικό θέμα. Τι δείχνουν οι δείκτες; Τι ποσοστό αύξησης ή μείωσης των γεννήσεων θα έχουν την επόμενη πενταετία, δεκαετία κλπ; Θα αυξηθούν ή θα μειωθούν οι μαθητές;

Βάσει αυτών των μετρήσεων καθορίζεται ο αριθμός των εισαγομένων. Και δεν παρατηρείται εκεί το δικό μας φαινόμενο να υπάρχουν 25-30 χιλιάδες αδιόριστοι δάσκαλοι. Ελάτε στη θέση αυτών των παιδιών. Πώς να προγραμματίσουν τη ζωή τους χωρίς προοπτική εργασίας στον ορίζοντα.

Θα πρέπει, λοιπόν, και εδώ να υπάρχει σωστός προγραμματισμός. Να μπαίνουν τόσο φοιτητές, όσοι χρειάζονται. Αλλά πού; Στου κουφού την πόρτα όσο θέλεις βρόντα. Άντε να πάρουμε όσους περισσότερους μπορούμε. Δε χάλασε ο κόσμος. Να μπορεί να βγαίνει με καμάρι η μάνα στη γειτονιά. Να κεράσει ο πατέρας στο καφενείο. Να χαιρόνται οι δικοί και να ζηλεύουν οι άλλοι. Και εδώ που τα λέμε, σε λίγο θα έρθουν και εκλογές. Ο ευχαριστημένος πολίτης θα ξαναψηφίσει. Ο δυσαρεστημένος θα ψάξει αλλού παρηγοριά. Δεν είμαστε για τέτοια τώρα.

Και οι στρατιές των ανέργων πτυχιούχων μεγαλώνουν και η κοινωνία δυσκολεύεται να καλύψει τις πολλαπλές ανάγκες της σε ειδικότητες τεχνικών και άλλων. Και μένουν τα παιδιά μόνα τους να βγάλουν το φίδι από την τρύπα. Να επιλέξουν ειδικότητες που θα εξασφαλίζουν απασχόληση, για να μπορέσουν να ενσωματωθούν στον παραγωγικό κορμό της κοινωνίας. Και αυτό δεν είναι εύκολο. Άλλο τι επιλέγεις και άλλο τι καταφέρνεις τελικά. Ας έχουν, λοιπόν, κουράγιο, ας οπλισθούν με θέληση και επιμονή.

Ακολουθεί ένα ποίημα που, θα μπορούσε να ειπεί κανείς, ότι είναι συνέχεια των παραπάνω. Σε κάθε περίπτωση, είναι γεμάτο με ευχές για τα παιδιά μας και παραινήσεις για προσπάθειες και υπεύθυνη αντιμετώπιση των προκλήσεων της ζωής.

Τους περιμένει η κοινωνία, τους περιμένει η Ελλάδα, τους περιμένει ο εαυτός τους.

ΝΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΙΔΗΣ

ΕΥΧΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΙΝΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Νέες και νέοι άνθρωποι που στη ζωή βρεθήκατε, κι όλοι, σε σχέση με εμάς, πρόσφατα γεννηθήκατε, δεχθείτε τις καλύτερες εγκάρδιες ευχές μας, που αβίαστα πηγάζουνε μεσ' από τις καρδιές μας. Να είστε πάντα χαρωποί, πάντα ευτυχισμένοι κι οι δρόμοι σας μες στη ζωή με λούλουδα στρωμένοι. Είστε και λίγο τυχεροί που τώρα γεννηθήκατε και πράγματα, όπως εμείς, εσείς δε στερηθήκατε. Την ευκαιρία αυτή λοιπόν να εκμεταλλευτείτε και με σωστά εφόδια φροντίστε να οπλιστείτε, ώστε στο στίβο της ζωής πάνοπλοι να ριχτείτε και νικητές πανάξια εσείς ν' αναδειχθείτε. Γνώσεις και πίστη κι αντοχή και πείσμα κι ευστροφία αγάπη, τιμότητα και αισιοδοξία, κρίση ορθή κι υπομονή και προγραμματισμός, στον εαυτό σας σεβασμό, να είναι ο ορισμός. Αυτές και άλλες αρετές φροντίστε ν' αποκτήσετε, να διακριθείτε στη ζωή και να μεγαλουργήσετε. Έτσι θα αποκτήσετε δυνάμεις κι αντοχές, έτσι θα νοιώσετε έτοιμοι να βγείτε νικητές. Και τότε απ' τα χέρια μας αρπάξτε τη σκυτάλη και φτιάξτε μια καλύτερη, μια κοινωνία άλλη χωρίς τα ελαττώματα και τα δικά μας λάθη μακριά απ' τις μικρότητες, τα μίσση και τα πάθη. Μια κοινωνία δίκαιη, σωστή και μετρημένη, τέτοια που κάθε άνθρωπος με πόθο περιμένει. Να λείπει απ' τον ορίζοντα το φάσμα των πολέμων που σκόρπισε τη σιγουριά στη δίνη των ανέμων. Τον κόσμο να μην κυβερνά το κέρδος και το χρήμα, ξεχνάμε τόσες αρετές που υπάρχουν κι 'ναι κρίμα. Ξέρω, δεν είναι εύκολο το έργο που ζητούμε και το φορτίο είναι βαρύ για να το απαιτούμε. Δρόμο χωρίς εμπόδια εγώ ποτέ δεν είδα, κάθε γωνιά και κίνδυνος, κάθε στροφή παγίδα. Γι' αυτό λοιπόν αν κάποτε μες στη ζωή λυγίσετε κι απαντοχή και στήριγμα τότε αναζητήσετε, πάντα υπάρχει στήριγμα προστάτης κι αρωγός και είναι αναμφισβήτητο μονάχα ο Θεός, που πάντα παραστέκεται με απλωμένο χέρι, βοήθεια και αρωγή σ' όσους ζητούν να φέρει.

ΝΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΙΔΗΣ

200 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΠΑΓΗ ΤΩΝ ΜΑΡΜΑΡΩΝ ΤΟΥ ΕΠΙΚΟΥΡΙΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΑ

(Το αναδημοσιεύουμε από το διαδίκτυο)

Ένα από τα στολίδια της περιοχής μας, της ορεινής Ηλείας, είναι αναμφισβήτητο ο ναός του Επικούριου Απόλλωνα, ο οποίος συνεχίζει να στέκει αγέρωχα από το 450 π.Χ.

Σύμφωνα με τον αρχαίο περιηγητή Πausανία, εκείνος που πάντρεψε τον τοπικό γκριζό στρωσιγενή ασβεστόλιθο των Βασών με το μάρμαρο, δημιουργώντας έναν από τους ωραιότερους δωρικούς ναούς που δημιουργήθηκαν ποτέ, ήταν ο δημιουργός του ναού της Αθηνάς Παρθένου (δηλ. του Παρθενώνα) στην Ακρόπολη των Αθηνών, ο αρχιτέκτονας Ικτίνος.

Με το πέρασμα του χρόνου η περιοχή μας πέρασε διάφορες λαμπρές αλλά και σκοτεινές περιόδους. Σε κάποια από αυτές ο ναός του Επικούριου Απόλλωνα "χάθηκε" και διατηρήθηκε μονάχα στην προφορική παράδοση των ντόπιων. Ωσπου το 1764 από τον Γάλλο περιηγητή Βοσέ θα ξανάρθει στο προσκήνιο και θα τραβήξει τα βλέμματα όλων των δυτικών μορφωμένων, οι οποίοι έρχονταν στις Βάσσειες για να τον μελετήσουν.

Δεν είχαν όμως όλοι αγνές προθέσεις. Το 1812 ξεκίνησε η πρώτη ανασκαφή του ναού και ανακαλύφθηκαν οι 23 πλάκες της περιφέρειας ιωνικής ζωφόρου από το σηκό του ναού, στις οποίες παριστάνονταν Κενταυρομαχία και Αμαζονομαχία. Άγγλοι και Γάλλοι αρχαιολόγοι, δωροδοκώντας τον Βελή Πασά της Τρίπολης, άρπαξαν τις μετόπες της ζωφόρου και τις μετέφεραν στην Αγγλοκρατούμενη τότε Ζάκυνθο, όπου τις έβγαλαν σε δημοπρασία. Τελικά, αγοραστής ήταν ο πρίγκιπας Γεώργιος της Αγγλίας και τα "μάρμαρα" πήραν το δρόμο της Ξενιτιάς, καταλήγοντας

στο Βρετανικό μουσείο, στην αίθουσα που φέρει το όνομα Βάσσει!

Αυτή ήταν και η αρχή ενός εγκλήματος που συνεχίζει να υφίσταται και να παραμένει ατιμώρητο μέχρι σήμερα. Αναμφισβήτητο, η αρπαγή των μετοπών του ναού του Επικούριου Απόλλωνα έχει πολλά κοινά με αυτή των "μαρμάρων" του Παρθενώνα από τον Έλγιν. Σε καμία από τις δύο περιπτώσεις ο ελληνικός λαός δεν έδωσε τη συγκατάθεσή του σε αυτά τα εγκλήματα, αλλά επετεύχθησαν μέσω δωροδοκιών. Μάλιστα ο Άγγλος διανοούμενος Μίλερ το 1821 δήλωσε ότι «η αρπαγή των μαρμάρων του Επικούριου Απόλλωνα αποτελεί πράξη βανδαλισμού, αντίστοιχη εκείνης του Έλγιν».

Σήμερα, έπειτα από διακόσια χρόνια Ξενιτιάς, τι σημασία έχουν οι μετόπες μακριά από το ναό, του οποίου αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα; Είναι αναμφισβήτητο ότι στην μακρινή Αγγλία χάνεται για τον απλό καθημερινό επισκέπτη του Βρετανικού μουσείου η πνευματικότητά τους και αντιμετωπίζονται μονάχα ως ένα καλλιτεχνικό επίτευγμα. Αντίστοιχα, ο ναός μοιάζει, παρ' όλη την ομορφιά του, πληγωμένος και βάνουσα ακροτομημένος.

Στις προσπάθειες του επίσημου ελληνικού κράτους για την επιστροφή των μετοπών (όλοι θυμόμαστε τη Μελίνα Μερκούρη για τον αγώνα της για τα "μάρμαρα" του Παρθενώνα και του Επικούριου) οι Άγγλοι απαντούν πάντα με τα ίδια σαθρά επιχειρήματα (στέλνοντάς μας και μερικά αντίγραφα τους!), από τα οποία το μόνο αξιο αναφοράς ήταν η έλλειψη ειδικού σύγχρονου μουσείου για την προστασία τους από τη φθορά του χρόνου και των καιρικών συνθηκών. Με τη δημιουργία του νέου μουσείου της Ακρόπολης δόθηκε μια πει-

στικότητα απάντηση σε αυτό το επιχείρημα. Μήπως πρέπει να γίνει κάτι παρόμοιο και για τον "Παρθενώνα της Πελοποννήσου";

Με τη δημιουργία, λοιπόν, ενός μουσείου Επικούριου Απόλλωνα, που θα μπορούσε προσωρινά να στεγαστεί στο κτήριο της εφορείας της Ανδρίτσαινας, περιορίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο στο ελάχιστο την ανάγκη για κρατική ή ιδιωτική χρηματοδότηση, θα αφαιρούταν από τη φαρέτρα της επιχειρηματολογίας των Άγγλων το πιο ισχυρό τους όπλο. Εξάλλου, δεν νοείται ένα από τα πλέον σημαντικά μνημεία της χώρας μας και το πρώτο που αναγνωρίστηκε από την UNESCO ως μνημείο παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς (το 1986 μπήκε στη λίστα της, ενώ ο Παρθενώνας το 1987), να μην έχει έναν χώρο, όπου να αναδεικνύεται η ιστορία και τα εκθέματά του, καθώς και τα εκθέματα της ευρύτερης περιοχής της Ανδρίτσαινας, που βρίσκονται διάσπαρτα στα μυσεία της Ελλάδας, αλλά πολλά από αυτά δεν στεγάζονται πουθενά και βρίσκονται εκτεθειμένα στο έλεος της φθοράς και του χρόνου.

Νομίζω πως είναι περιττό να αναφερθεί η άνοδος της τουριστικής κίνησης της Ανδρίτσαινας, που θα επέφερε η δημιουργία ενός τέτοιου μουσείου, καθώς επίσης και η ανάδειξη του εγκλήματος που έγινε πριν διακόσια χρόνια.

Κλείνοντας την αναφορά στην "μαύρη" επέτειο των διακοσίων χρόνων από την αρπαγή των μετοπών, ευχή όλων μας είναι να δοθεί τέλος σε αυτό το πολιτιστικό έγκλημα, με τον επαναπατρισμό τους.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ
aroume21@yahoo.com

Κ Ο Ι Ν Ω Ν Ι Κ Α

Γεννήσεις

— Στις 2/9/21 στην Αμερική, η **Γρηγοροπούλου Χρυσούλα του Σπύρου και ο σύζυγός της Χαβιέ Πελέτε** απόκτησαν κοριτσάκι. **Να τους ζήσει το νεογέννητο.**

Βαπτίσεις

— Στις 31/7/21 ο **Μπουσιούτας Γεώργιος** (του Αντωνίου) και η **Αβραμοπούλου Αναστασία** βάπτισαν το κοριτσάκι τους με το όνομα **Λυδία**.
— Στις 15/8/21 ο **Στριγκλόγιαννης Μάκης και η Έφη** βάπτισαν το αγοράκι τους με το όνομα **Νικόλαος-Παναγιώτης**.
— Στις 10/9/21 ο **Νίκος Ορφανάκος και η Αγγελική Μανώλη** (του Διαμαντή) βάπτισαν το κοριτσάκι τους με το όνομα **Ασημίνα**.
— Στις 12/9/21 στη Ρόδο, ο **Παπαδόπουλος Τάσος και η Δέσποινα** βάπτισαν το αγοράκι τους με το όνομα **Νικόλαος-Άγγελος**.
— Στις 12/9/21 ο **Γιαννόπουλος Φώτης και η Βενέτη Ειρήνη** βάπτισαν το αγοράκι τους με το όνομα **Παναγιώτης**.
— Στις 18/9/21 ο **Γεωργακόπουλος Γεώργιος και η Ξένια** βάπτισαν το κοριτσάκι τους με το όνομα **Ρέα**.
— Στις 19/9/21 ο **Μικέλης Φώτης και η Τσούτα Γιάννα** βάπτισαν το κοριτσάκι τους με το όνομα **Σταυρούλα**.
— Στις 19/9/21 ο **Κουκλαμάνης Ιωάννης και η Γιώτα Βιάρου** βάπτισαν το κοριτσάκι τους με το όνομα **Αλεξάνδρα**.
— Στις 30/9/21 ο **Λούτος Αθανάσιος** (του Σωτηρίου) και η **Κατερίνα** βάπτισαν το αγοράκι τους με το όνομα **Αλκιβιάδης**.

Να τους ζήσουν τα νεοφώτιστα.

Γάμοι

— Στις 10/9/21 στην Αθήνα, έγινε ο γάμος του **Νίκου Ορφανάκου** με την **Αγγελική Μανώλη** (του Διαμαντή).
— Στις 11/9/21 στην Αθήνα, έγινε ο γάμος του **Ηλία Μαγνήσαλη**, γιου του Ευστράτιου (Τάκη) Μαγνήσαλη και της Χριστίνας Πιτσινή, με την **Εύα Μαυροπούλου**.
— Στις 18/9/21 στην Καλαμάτα, έγινε ο γάμος του **Ηλία Τσαούση** με την **Αιμιλία Μπουσιούτα** (του Ιωάννη).
— Στις 19/9/21 στο Τολό Ναυπλίου, έγινε ο γάμος του **Ιωάννη Κουκλαμάνη** με τη **Γιώτα Βιάρου**.

Να ζήσουν ευτυχισμένοι.

Απεβίωσαν και ετάφησαν

— Στις 12/7/21 ο **Βλάχος Θεόδωρος του Ιωάννη** (Κότσαλος), ετών 66, στην Αθήνα.
— Στις 26/7/21 η **Παπαγεωργίου Αγγελική**, ετών 89, στον Άγιο Ηλία.
— Στις 16/8/21 ο **ιερέας Γκουβάτσος Νικόλαος**, ετών 85, στον Άγιο Ηλία.
— Στις 18/8/21 η **Καζαντζή Μαρία** του Ιωάννου, ετών 57, στην Αθήνα.
— Στις 21/8/21 η **Ζούπινα Αγγελική**, ετών 96, στον Άγιο Ηλία.
— Στις 22/8/21 η **Σιώρη Ευσταθία**, ετών 98, στον Άγιο Ηλία.
— Στις 31/8/21 ο **Πιπιλής Ιωάννης** του Λεωνίδα, ετών 92, στην Αθήνα.

Θερμά συλλυπητήρια στους οικείους τους.

Στη μνήμη Αγγελικής Ζούπινα

Στις 21-8-21 έφυγε από τη ζωή, πλήρης ημερών, η Αγγελική Ζούπινα-Καρανάση.

Η Αγγελική γεννήθηκε, μεγάλωσε και έζησε στην Ζούρτσα όλα της τα χρόνια. Έκανε έναν ευτυχισμένο γάμο με το Γεώργιο Ζούπινα, ο οποίος διετέλεσε πρόεδρος του χωριού.

Η μητέρα της Αγγελικής, Χρυσάφω Καρανάση-Παπαθεοδώρου (γόνος ιστορικής οικογένειας), μεγάλωσε χήρα τα δύο της κορίτσια,

την Αγγελική και τη Βάσω, με αφοσίωση και αγάπη.

Η Αγγελική έμαθε με επιμέλεια την τέχνη της μοδιστρικής και την δίδαξε σε πολλά κορίτσια της εποχής εκείνης. Όλες θυμούνται το ενδιαφέρον, την υπομονή και τις συμβουλές της δασκάλας τους, που ήταν πολύτιμες και για τη μοδιστρική και για τη ζωή τους.

Αιωνία της η μνήμη.

Μίνα Κέκη

Στη μνήμη Γεωργίου Ζούπινα

• Με αφορμή το θάνατο της Αγγελικής Ζούπινα και τη δημοσίευση του κειμένου στη μνήμη της, δυο λόγια για τον αείμνηστο σύζυγό της Γεώργιο Ζούπινα, στον οποίο το χωριό μας οφείλει πολλά.

• Υπήρξε ένας από τους πιο επιτυχημένους κοινοτάρχες, δημοκρατικός, ακέραιος χαρακτήρας, με ευρύτητα πνεύματος και πρωτοποριακές ιδέες και πρωτοβουλίες, που η προσφορά του, με τη συμβολή του τότε δημοτικού συμβουλίου, απετέλεσε σταθμό για την κοινωνία και την κοινότητά μας.

• Η καθιέρωση της ελεύθερης παρουσίας των πολιτών στις συνεδριάσεις του κοινοτικού συμβουλίου, η αντιμετώπιση και εξυπηρέτηση όλων των κατοίκων χωρίς διακρίσεις με πολιτικά ή άλλα κριτήρια, η εφαρμογή για πρώτη φορά της συλλογής των απορριμμάτων με όχημα,

Το ζεύγος Ζούπινα σε παλιότερη φωτογραφία

ενώ ως τότε οι περισσότεροι τα έριχναν όπου εύρισκαν, κακοποιώντας το περιβάλλον, η προσφορά της αποζημίωσης που δικαιούνταν ως κοινοτάρχης στο ταμείο της κοινότητας, η παραχώρηση οικήματός του και οικοπέδου του επί χρόνια για τη στέγαση και λειτουργία του Γυμνασίου και του Λυκείου, πριν από την κατασκευή του νέου διδακτηρίου, είναι μερικά από όσα μπορούν να χωρέσουν στην ευκαριακή αυτή απαρτίθιση. Ένα ειδικό αφιέρωμα θα γίνει σε επόμενο φύλλο της εφημερίδας.

• Στην πορεία της ζωής του

και της άοκνης προσπάθειάς του για το κοινό καλό, η Αγγελική ήταν δίπλα του πολύτιμος συμπαραστάτης.

Ας είναι αναπαυμένοι και οι δύο.

Αιωνία τους η μνήμη.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Στη μνήμη της Ηρώς Πιπιλή

Στις 26 Αυγούστου 2021 έφυγε από τη ζωή η Ηρώ Πιπιλή, επί 60 έτη σύζυγος του αείμνηστου ιατρού Γεωργίου Αθ. Πιπιλή.

Η Ηρώ Πιπιλή, το γένος Νικολάκη, γεννήθηκε στην Αθήνα το 1925 σε οικογένεια εμπόρων με καταγωγή από τη Δυτ. Μακεδονία. Ήρεμη, γλυκιά, αφοσιωμένη στον άνδρα της και τα παιδιά της, Μαρία και Θάνο, θα μείνει στη μνήμη όσων την γνώρισαν ως μια ευγενική παρουσία που πρόσφερε σε όλους αγάπη και φροντίδα.

Η κηδεία της έγινε σε στενό οικογενειακό κύκλο στο Α' Κοιμητήριο Αθηνών, όπου και ετάφη δίπλα στον αγαπημένο της σύζυγο.

Με την ευκαιρία, για πληρέστερη ενημέρωση, να πούμε ότι ο σύζυγός της, ιατρός Γεώργιος

Αθ. Πιπιλής, υπήρξε ιδρυτικό μέλος του συλλόγου μας (1953), πρόεδρος του το 1959 και ενεργό μέλος ως και το τέλος της ζωής του, με ενδιαφέρον και αγάπη πάντα για τα δρώμενα στον σύλλογο και στον τόπο μας. Επί των ημερών της προεδρίας του έγινε η διάκριση του δρόμου από την Μπούρα προς το Μοναστήρι, (που εξυπηρετεί σημαντικά το κάτω χωριό) και ο τοίχος αντιστήριξης στο τότε καινούριο κάτω νεκροταφείο, και όχι μόνο. Το ιατρείο του, ήταν ιατρείο για όλους τους Ζουρτσάνους ως το τέλος της ιατρικής του δραστηριότητας.

Ας είναι αναπαυμένοι και οι δύο.

Αιωνία τους η μνήμη.

Μίνα Κέκη

Εισφορές για την εφημερίδα

Τάγαρης Φώτης του Γεωργ. (Αμερική) ..... 50€
Καράπαπας Κανέλος ..... 20€
Λιάπης Ιωάννης του Γεωργ. .... 20€
Βλάχος Δημήτριος του Νικολ. (Αμερική) .. 100€
Κλέντος Κων/νος και Μαρία ..... 50€
Λιάπης Γεώργ. του Κων/νου ..... 20€
Γερόσταθος Δημήτριος ..... 20€
Μπιπιάρη Μαρία ..... 10€
Γεραμούτσος Παναγιώτης του Γεωργ. .... 20€
Γρηγορόπουλος Σπύρος (Αμερική) ..... 200€
Στυλιανού Δημήτρα ..... 50€
Καραχάλιος Κων/νος του Θωμά ..... 25€
Αλεβιζίου Διονυσία ..... 20€
Μπιρπανάγου Νίκη ..... 20€
Μπιρπανάγου-Καλκαντζή Μαρία ..... 20€
Μπιρπανάγου-Ζένου Ιφιγένεια ..... 20€
Βλάχου Φωτεινή του Θεοδ. .... 50€
Βλάχου Δημήτρα του Θεοδ. .... 20€
Κατσάμπουλα Κατερίνα ..... 30€

Καπογιάννης Νικόλαος του Χρήστ. .... 100€
Γιακουμόπουλος Νικόλαος του Αναστ. .... 200\$
Γιακουμόπουλος Παναγιώτης (Τάκης) του Αναστ. 200\$
Μπαλαδής Ιωάννης του Σωτηρ. .... 20€
Φαμέλου Σοφία ..... 10€
Φαμέλου-Καραβοκίρη Σεβαστή ..... 10€
Γλούμης Νικόλαος του Γεωργ. .... 20€
Παπανδρέου Παναγιώτα ..... 20€
Κουτσοπούλου Αγγελική ..... 40€
Μπουσιούτας Ιωάννης ..... 10€
Κατσάμπουλα-Πλευριά Τούλα ..... 10€
Κωνσταντόπουλος Φώτης του Χρήστ. .... 10€
Λούτου-Αντωνίου Αθανασία ..... 20€
Χατζής Χρήστος του Θεοδώρου ..... 50€
Κομπορόζος Θεόδωρος του Σπύρου ..... 20€
Χατζή Χριστίνα ..... 20€
Κολόσασκας Κωνσταντίνος του Αθαν. .... 20€
Μανώλης Αναστάσιος ..... 50€
Φίλου Κλεοπάτρα ..... 50€
Αγγελοπούλου Νίκη του Δημοσθένη ..... 40€
Γκουβάτσος Μενέλαος ..... 50€
Δημοσθενίδης Γεώργιος ..... 50€
Δαλαμάγκα Ευθυμία ..... 50€
Δράκου Δημήτρα ..... 50€
Πιπιλής Γεώργιος ..... 50€
Μανιάτης Χρήστος (Ναύτιλο)..... 20€
Παυλούρος Θ. Γεώργιος ..... 50€
Δέδε Μαρία του Παναγιώτη ..... 50€
Δέδε Βελουδω του Παναγιώτη ..... 60€
Μπιμπής Γρηγόριος ..... 30€
Πιπιλή Όλγα ..... 150€
Γκουβάτσος Αναστάσιος ..... 10€
Καράπαπας Αθαν. του Κων/νου ..... 15€
Καράπαπα Τούλα ..... 15€
Κουτσούνη Ελένη ..... 20€
Βλάχος Ελισσαίος ..... 30€
Παπαδόπουλος Τάσος (Ρόδος) ..... 50€
Παπαϊωάννου Κων/νος ..... 30€
Αγοροπούλου Δημήτρα ..... 20€

Εις μνήμη

— **Γιάννης Τζαν. Πιπιλής 300 ευρώ** στη μνήμη του εξαδέλφου του Ιωάννη Α. Πιπιλή.
— **Δέδε Χαρίκλεια του Ηλία 100 ευρώ** στη μνήμη Ιωάννου Λεωνίδα Πιπιλή.

— **Οικογένεια Μαρίας Παν. Δέδε 150 ευρώ** στη μνήμη Ιωάννου Λεωνίδα Πιπιλή.
— **Αμπαντζίδου Πόπη 50 ευρώ** στη μνήμη Γεωργίας Φασούλη.
— **Βλάχου Θεοδ. Φωτεινή 50 ευρώ** στη μνήμη του πατέρα της Θεοδώρου Βλάχου.
— **Κων/νος και Μαρία Κλέντου 100 ευρώ** στη μνήμη **α) των γονέων και των θείων τους** Χρήστου και Βασιλικής Κλέντου, Παναγιώτη και Μαριγούλας Κλέντου, Χαριλάου και Αλικής Κλέντου, Δημητρίου και Μάγνης Κλέντου **β) των αδελφών τους** Παναγιώτη και Παγώνας Σιώρη, Γεωργίου και Δημήτρης Τάγαρη, Γεωργίου και Ιωάννη Κλέντου, Νικολάου και Παναγιώτη Κλέντου **γ) των ανιψιών τους** Νικολάου Νάκου, Νικολάου και Αγγελικής Σιώρη, Κωνσταντίνος Λαμπροπούλου.
— **Βλάχου Αγγελική του Ιωάννη 100 ευρώ** στη μνήμη του αδελφού της Θεοδώρου.
— **Οικογένεια Βλάχου Ιωάννη του Θεοδώρου 100 ευρώ** στη μνήμη του.
— **Οι Κάσσαρης Κων/νος και Χρυσούλα 30 ευρώ** στη μνήμη Θεοδώρου Βλάχου.

ΤΗΣ ΖΟΥΡΤΣΑΣ Ο ΠΟΛΙΟΥΧΟΣ

1
Οικοδόμοι μερακλήδες
ξακουστοί Λαγκαδιανοί
σε θέση πανοραμική
όπου υπήρχε το μικρό
ομώνυμο ξύλινο ναΐδριο
εκ θεμελίων χτίσανε
τον Νέο Πολιούχο μας
2
Το μέγα αριστούργημα
του νέου ΑγιοΝικόλα
υψώθη μεγαλοπρεπώς
προ ενός περίπου
και ημίσεος αιώνας
3
Στο χώρο νεκροταφείου
του προαυλίου του Ναού
μετέπειτα εχτίστηκε
Σχολείο το Δημοτικό
σ' αυτό όπου εμάθαμε
τα πρώτα γράμματά μας
4
Σχολείο δεν υπάρχει πια
κατεδαφιστέο κρίθηκε
οπότε εδαφικά μεγάλωσε
και το του Ναού προαύλιο
5
Στον Άγιο Προστάτη μας
έργα μεταγενέστερα
καθένας με τον τρόπο του
πρόσφεραν οι Ζουρτσάνοι
6
Στέγης στεγανοποίηση
Τοίχου αγιογράφηση
Πλατείας διαμόρφωση
Καμπαναριού μετάλλαξη
7
Και μια μικρή θρυσούλα
στο άκρο βορειοδυτικό
της καμπύλης κλίμακας
του προαυλίου του Ναού
8
Εκεί ψηλά απ' όπου στέκει
τ' ΑγιοΝικόλα η Εκκλησιά
τη Ζούρτσα μας καθοδηγεί
αλλά και τους απανταχού
Ζουρτσάνους προστατεύει
9
Προ ετών εγκέλαδος
τον Ναό μας λάθωσε
ζημίες του προξένησε
ών η αποκατάσταση
έχει καθυστερήσει

10
Για χρόνια τώρα αρκετά
η Ζούρτσα μένει ορφανή
με λαθωμένο τον Ναό
οίκο του πολιούχου της
και θαλασσών γαληνευτή
11
Γραφειοκρατίας ένεκα
ίσως και πιθανών λαθών
ο Άγιος προστάτης μας
πολύ ταλαιπωρήθηκε
και στέκει μαραμένος
12
Ας ελπίσουμε λοιπόν
το έργο να τελειώσει
όταν διαδικασίες τυπικές
από τ' αρμόδια όργανα
σε λίγο τερματίσουν
13
Εμείς θα περιμένουμε
το τέλος των εργασιών
και του Ναού τα σήμαντρα
χαρμόсуνα να σημάνουν
14
Όλους να μας προσκαλούν
τον Άγιο πολιούχο μας
να τον καλωσορίσουμε
και να υποδεχτούμε
15
Έτσι θα καμαρώσουμε
πολύ γερό και δυνατό
φρεσκαρισμένο τον Ναό
που πλέον θα υποδεχθεί
όλη τη Ζούρτσα μέσα
16
Δείχνοντας την πίστη μας
δίνουμε την υπόσχεση
πως όλοι μας θα είμαστε
χαρούμενοι και ευτυχείς
στην αγκαλιά τ' Αγίου μας
για να προσευχηθούμε
17
Πανάξιε προστάτη μας
της Ζούρτσας πολιούχε
όπως και μέχρι σήμερα
το ποίμνιό σου φύλαγε
απ' την κακή την ώρα
18
Την άνωθεν βοήθεια
ας επικαλεστούμε
να μας λυτρώνει ο Θεός
από την καταστροφική
του σεισμού την απειλή
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΝΟΣ

Θεόδωρος Βλάχος

Στις 12/7/2021 έφυγε από κοντά μας τόσο αναπάντεχα ο λατρεμένος μας Θεόδωρος, γιος του Γιαννάκη και της Αθανασίας Βλάχου, μετά από ολιγοήμερη νοσηλεία. Η κηδεία του έγινε στον Κόκκινο Μύλο Νέας Φιλαδέλφειας. Ο θάνατός του γέμισε με θλίψη και πόνο την οικογένειά μας, τα αδέρφια του, τους φίλους του και όσους συνεργάστηκαν μαζί του επί 35 χρόνια. Σύζυγε, Μπαμπά και Παππού μας, Καλό Ταξίδι, η μνήμη σου θα είναι αιώνια.

Η σύζυγος Άννα, οι κόρες σου Αθανασία, Ευγενία, Ιωάννα και τα εγγόνια σου

Πωλείται

Κατοικία 110 τ.μ., δύο ορόφων, σε οικόπεδο 125 τ.μ., στη θέση Δαμουρτζέικα Νέας Φιγαλίας, κοντά στην πλατεία. Το σπίτι χρήζει πλήρους ανακαίνισης ή κατεδάφισης. Τηλ.: 6945494945

Πωλείται

Ελαιοπερίβολο στη θέση Ράχη Πληροφορίες στο τηλ.: 6972520576

Πωλείται

Κτήμα στο Μετόχι 24 στρεμμάτων, με τα 14 χαρακτηρισμένα μη δασικά, με συμβολαιογραφικές πράξεις & χαρτί δασαρχείου, με 205 ρίζες. Τιμή 20.000€ τελική Ξυδιάς Γιώργος Τηλ.: 6945 234523

Επιτυχίες

- **Ο Παπαγιώργος Αναστάσιος**, του Νικολάου και της Λαρίσας, του Λυκείου Νέας Φιγαλίας, εισήχθη στο Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Πειραιά.
- **Η Καπλάνη Δωρονίκη**, του Χρήστου και της Αλεξάνδρας, του Λυκείου Νέας Φιγαλίας, εισήχθη στη Σχολή Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πάτρας.
- **Η Καπλάνη Γεωργία**, του Γεωργίου και της Μαριάννας, του Λυκείου Νέας Φιγαλίας, εισήχθη στη Νομική Σχολή Κομοτηνής.
- **Ο Μπινιώρης Κωνσταντίνος**, του Γεωργίου και της Παναγιώτας, του Λυκείου Νέας Φιγαλίας, εισήχθη στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθήνας.
- **Ο Παπανδρέου Νικόλαος**, γιος του Ανδρέα Παπανδρέου και της Αικατερίνης Μοτσάκου, (εγγονός του Δημητρίου (Μήτρου) και της Δήμητρας Παπανδρέου), εισήχθη στη Σχολή Οικονομικών Επιστημών του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.
- **Ο Νικόλαος Τζεμενάκης**, γιος του Ευτύχιου Τζεμενάκη και της Αμαλίας Κουτσοπούλου, από τα Χανιά, εισήχθη στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου του Ηρακλείου Κρήτης.
- **Η Νίκη Καλκαντζή**, του Γεωργίου και της Μαρίας (εγγονή της Νίκης Μπιρπανάγου), εισήχθη στο Τμήμα Φιλοσοφίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.
- **Ο Γκουβάτσος Αθανάσιος** του Γεωργίου (εγγονός του παπα-Νίκου), εισήχθη στην Ιατρική Σχολή Αθηνών.
- **Η Γκουβάτσου Ναταλία** του Γεωργίου (εγγονή του Τάσου), εισήχθη στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών.

Τους συγχαίρουμε και τους ευχόμαστε καλές σπουδές.

ΔΙΑΚΡΙΧΗ ΙΕΡΩΜΕΝΟΥ

Ο Αρχιμανδρίτης Δωρόθεος, γιος του Δημητρίου Βενετσανοπούλου, έλαβε το πτυχίο της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με άριστα και στη συνέχεια ανακηρύχθηκε **Πρωτοσύγκελος της Επισκοπής Παροναξίας**.

Τον συγχαίρουμε και του ευχόμαστε να έχει και περαιτέρω διακρίσεις στους κόλπους της Εκκλησίας, ενισχύοντάς τη στην εκπλήρωση της θρησκευτικής και κοινωνικής αποστολής της.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί του Γυμνασίου και του Λυκείου Νέας Φιγαλίας εκφράζουν τις ευχαριστίες τους στον πρόεδρο της τοπικής Κοινότητας κ. **Νίκο Κουτσόπουλο** και στη σύζυγό του κ. **Σταυρούλα Νικολοπούλου** για την ευγενική τους χειρονομία να παραθέσουν δωρεάν γεύμα σε όλους τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς των δυο σχολείων στη διάρκεια του φυσιολατρικού και ενημερωτικού περιπάτου που πραγματοποίησαν στο πλαίσιο του σχολικού προγράμματος.

Εκ των σχολείων

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΔΩΡΕΑ ΒΙΒΛΙΩΝ

Οι μαθητές του Δημοτικού, του Γυμνασίου και του Λυκείου Νέας Φιγαλίας ευχαριστούν θερμά τον πρώην δήμαρχο Φιγαλίας κ. **Ιωάννη Πιπιλή** για την ευγενική χειρονομία του να τους χαρίσει αντίτυπα του βιβλίου «Ζούρτσα 1821».

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ο καθηγητής του Γυμνασίου Νέας Φιγαλίας κ. **Χρήστος Χαχόλος** ενημερώνει τους αναγνώστες ότι η συνέχεια του ιστορικού αφηγήματος για την Αδαμαντία Γρηγοριάδου θα δημοσιευθεί στο επόμενο φύλλο της εφημερίδας μας.

η Ζούρτσα

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΖΟΥΡΤΣΑΝΩΝ ΑΘΗΝΑΣ

Ιδιοκτήτης
Σύλλογος Ζουρτσάνων Αθήνας και Πειραιά
«Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ»
Χαλκοκονδύλη 25 Τ.Κ. 104 32 Αθήνα
Τηλ.: 210 5239423

Εκδότης - Διευθυντής:
Βασίλειος Κ. Γλούμης
Ουρανοπόλεως 12, Τ.Κ. 111 42 Αθήνα
Τηλ.: 210 2927747

Σύνταξη - Επιμέλεια έκδοσης: Το Δ.Σ.
Ηλεκτρονική Σελιδοποίηση - Εκτύπωση
Καρπούζη Αριστέα & Υιοί Ο.Ε.
Θεοδοσίου 23 Ίλιον Τ.Κ. 13121
Τηλ.: 210 2619 003 - 210 2619 696
e-mail: karpouzi@otenet.gr

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΤΗΣΙΕΣ
Εσωτερικού Ευρώ 10 - Εξωτερικού \$ 40

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821

Μια πολύ σύντομη εξιστόρηση

ΜΕΡΟΣ Γ΄

10. Νέοι ηρωισμοί και νέες θυσίες

► Τον Απρίλιο του 1825 ξεκίνησε η δεύτερη, πολύ πιο ασφυκτική, πολιορκία του Μεσολογγίου, από Τούρκους και Αιγύπτιους μαζί. Οι Μεσολογγίτες και οι άλλοι έγκλειστοι υπερασπιστές, (οι «Ελεύθεροι Πολιορκημένοι», όπως τους αποθανάτισε στο ομότιπλο μεγάλο ποίημά του ο εθνικός μας ποιητής Διονύσιος Σολωμός), αφού αμύνθηκαν ηρωικά επί ένα χρόνο και αφού στερήθηκαν μέχρι θανάτου την τροφή και το νερό (έφαγαν ό,τι ζωντανό υπήρχε), έκαναν ηρωική έξοδο από το μικρό τείχος της πόλης στις 10-11 Απριλίου 1826, Κυριακή των Βαΐων. Λίγο μόνο σώθηκαν, αλλά η πράξη τους και η θυσία τους θαυμάστηκε ως η γενναιότερη στρατιωτική επιχείρηση της Επανάστασης. Ωστόσο, υπήρξαν ευθύνες της κυβέρνησης για παραλείψεις και ολιγωρία στον ανεφοδιασμό και στην ενίσχυση της άμυνας της πόλης. Εκτός της θυσίας, η απώλεια του Μεσολογγίου ελευθέρωσε το δρόμο να κατεβαίνουν οι Τούρκοι στην Πελοπόννησο από τη Δυτική Στερεά Ελλάδα.

Ζωγραφική αναπαράσταση της εξόδου

► Την ίδια χρονιά ο Γεώργιος Καραϊσκάκης με μεγάλη νίκη στην Αράχοβα αναπτέρωσε το ηθικό των Ελλήνων. Όμως, το 1827, τραυματίστηκε θανάσιμα σε μια μικροσυμπλοκή κοντά στην Ακρόπολη των Αθηνών, λίγο πριν από τη μάχη του Φαλήρου, που έγινε στην περιοχή Ανάλατος (κοντά στον σημερινό Φλοίσβο) και που ήταν καταστροφική για τους Έλληνες εξαιτίας των κακών χειρισμών των Άγγλων στρατιωτικών, οι οποίοι είχαν προσληφθεί στο ελληνικό στράτευμα και έκαναν του κεφαλιού τους, αγνοώντας τις προτάσεις του Καραϊσκάκη. Υπάρχουν μάλιστα βάσιμες υποψίες ότι ο Έλληνας στρατηλάτης δολοφονήθηκε από πληρωμένους μπράβους πολιτικών αντιπάλων του και με αγγλικό δάκτυλο. Ο ίδιος μετά τον τραυματισμό του είπε ότι γνωρίζει τους δράστες και ότι, αν ζήσει, θα πάρει εκδίκηση. (Και το είπε με τη γνωστή αθυροστομία του, με λόγια που δεν μπορούν να γραφτούν εδώ). Αλλά, δυστυχώς, πέθανε στις 23 Απριλίου 1827, ανήλικα της γιορτής του, αφήνοντας την εντολή, να συνεχίσουν οι Έλληνες τον αγώνα για την απελευθέρωση.

11. Η σωτήρια ναυμαχία του Ναυαρίνου

Και ενώ η επανάσταση κινδύνευε και πάλι, ήρθε ξαφνικά ένα πολεμικό γεγονός που επηρέασε θετικά τις εξελίξεις και επιτάχυνε την πορεία προς την πολυπόθητη δικαίωση του ελληνικού Αγώνα.

► Οι μεγάλες δυνάμεις (Αγγλία, Γαλλία και Ρωσία), πιεζόμενες και από την κατακραυγή που είχαν ξεσηκώσει στην κοινή γνώμη των χωρών τους και σε ολόκληρη την Ευρώπη οι τουρκοαιγυπτιακές θηριωδίες κατά των Ελλήνων, είχαν συμφωνήσει, με το Πρωτόκολλο (ή τη Συνθήκη) του Λονδίνου τον Ιούλιο του 1827 (αναφέρεται και ως Ιουλιανή Σύμβαση), να επιβάλουν ανακωχή μεταξύ των εμπόλεμων, ώστε να σταματήσουν οι εχθροπραξίες και οι καταστροφές που υφίσταντο οι Έλληνες. Επίσης, συμφώνησαν η Ελλάδα να γίνει κράτος, όχι όμως εντελώς ελεύθερο, αλλά αυτόνομο, υπό την επικυριαρχία των Τούρκων, πληρώνοντας σ' αυτούς φόρους. Όμως, επειδή οι Τούρκοι και ο Ιμπραήμ δεν υπάκουσαν αμέσως σε αυτές τις εντολές και συνέχιζαν τον πόλεμο κατά των Ελλήνων, οι τρεις ευρωπαϊκές δυνάμεις έστειλαν στο Ιόνιο μικτό στόλο 27 πλοίων, για να επιτηρούν τις κινήσεις του Ιμπραήμ και για να επιβάλουν την τήρηση της ανακωχής.

► Τα ευρωπαϊκά πλοία, για επίδειξη δύναμης, μπήκαν στις 8 Οκτωβρίου 1827 (στις 20 με το νέο ημερολόγιο) στο λιμάνι του Ναυαρίνου (της Πύλου Μεσσηνίας), όπου ήταν αγκυροβολημένος ο τουρκοαιγυπτιακός στόλος με 82 πλοία, αφού εκεί ήταν το ορμητήριό του. Μέσα στην ένταση που δημιουργήθηκε από την τόσο κοντινή παρουσία των δύο αντίπαλων στόλων, οι Τουρκοαιγύπτιοι έριξαν μια βολή, στην οποία οι Ευρωπαίοι απάντησαν αμέσως, χωρίς να έχουν πρόθεση και εντολή να επιτεθούν.

► Αναπόφευκτα η ναυμαχία γενικεύθηκε και μέσα σε τέσσερις ώρες οι Τουρκοαιγύπτιοι έπαθαν συντριβή. Σώθηκαν μόνον 20 από τα 82 πλοία τους, ενώ τα συντρίμια των υπολοίπων υπάρχουν ακόμα στα βάθη του κόλπου της Πύλου. Αντίθετα, ο ευρωπαϊκός στόλος είχε ελάχιστες απώλειες. Ναύαρχοί του ήταν τότε ο Κόδριγκτον της Αγγλίας, ο Δεριγνύ της Γαλλίας και ο Χείδεν της Ρωσίας, που τα αγάλματά τους υπάρχουν σήμερα στην Πύλο.

Ζωγραφικές απεικονίσεις της ναυμαχίας της Πύλου (Ναυαρίνου)

Μετά από την καταστροφή ο Ιμπραήμ, αφού συγκέντρωσε μερικά πλοία ακόμη, φόρτωσε τις δυνάμεις του και εγκατέλειψε το Μοριά, πλέοντας προς την Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου ταπεινωμένος.

► Στην ήττα και στην ταπεινώσή του είχαν συμβάλει αποφασιστικά και η αντίσταση του λαού και το στρατιωτικό δαιμόνιο του Κολοκοτρώνη, που προηγουμένως είχε κάνει ευφείς ενέργειες και ελιγμούς, ώστε και το λαό να κρατήσει όρθιο και τους Ευρωπαίους να αναγκάσει να ασχοληθούν σοβαρά με τη λύση του ελληνικού ζητήματος.

12. Η δικαίωση του αγώνα

► Ο δρόμος για την εθνική ανεξαρτησία είχε ανοίξει. Τον Ιανουάριο του 1828 ήρθε ο Καποδίστριας, ως πρώτος Κυβερνήτης της Ελλάδας, εκλεγμένος από την Γ΄ Εθνοσυνέλευση της Τροιζήνας το 1827. Το Σεπτέμβριο του 1829 δόθηκε νικηφόρα η τελευταία μάχη του αγώνα στην Πέτρα της Βοιωτίας (κοντά στη Λειβαδιά), όπου πρωταγωνίστησε ο σεμνός και ανιδιοτελής αγωνιστής Δημήτριος Υψηλάντης, κλείνοντας έτσι τον αγώνα που είχε αρχίσει στη Μολδοβλαχία ο αδελφός του Αλέξανδρος, οχτώ περίπου χρόνια νωρίτερα.

► Ακολούθησαν διάφορα συνέδρια και συμφωνίες των μεγάλων δυνάμεων, με αποφάσεις, από τις οποίες -έστω και με παλινωδίες και μετ' εμποδίων- προέκυψε τελικά η δημιουργία του πρώτου, μικρού αλλά ελεύθερου, Ελληνικού Κράτους. Η πολυπόθητη λευτεριά είχε έρθει και οι θυσίες είχαν αρχίσει να δικαιώνονται. Πολύ σημαντική συμβολή σε αυτό είχαν και οι διπλωματικοί ελιγμοί και κόποι του Καποδίστρια.

► Ίδου μια συνοπτική παρουσίαση των διπλωματικών διεργασιών, που οδήγησαν στην τελική αναγνώριση της ανεξαρτησίας:

► Το Πρωτόκολλο της Πετρούπολης (Απρίλιος 1826) μεταξύ Ρωσίας και Αγγλίας, ήταν το πρώτο διπλωματικό έγγραφο για την Ελλάδα. Οι δύο ως άνω δυνάμεις συμφώνησαν να μεσολαβήσουν, για να σταματήσουν οι εχθροπραξίες και να δοθεί πολιτική λύση στο θέμα, με δημιουργία αυτόνομου ελληνικού κράτους υπό τουρκική επικυριαρχία.

► Η «Ιουλιανή Σύμβαση», δηλαδή η συνθήκη του Λονδίνου (Ιούλιος 1827) μεταξύ Αγγλίας, Ρωσίας, αλλά και της Γαλλίας τώρα, αποφάσισε τα ίδια με το πρωτόκολλο της Πετρούπολης και πρόσθεσε ότι, αν οι εχθροπραξίες δε σταματήσουν, θα επιβάλουν την ανακωχή με τα όπλα, όπως αναφέραμε πιο πάνω. Η άρνηση της Τουρκίας να συμμορφωθεί, οδήγησε στη Ναυμαχία του Ναυαρίνου, όξυνε τις σχέσεις των τριών δυνάμεων με την Τουρκία και προκάλεσε τον νέο και από καιρό αναμενόμενο ρωσοτουρκικό πόλεμο (1828-1829).

► Το Πρωτόκολλο του Λονδίνου (αρχές 1830) υπογράφηκε και από τις τρεις μεγάλες δυνάμεις, αφού είχε προηγηθεί η βαριά ήττα των Τούρκων στον ως άνω πόλεμο, η Συνθήκη της Αδριανούπολης (Σεπτέμβριος 1829) και η αναγκαστική πλέον συγκατάθεση της αποδυναμωμένης Τουρκίας. Το πρωτόκολλο αυτό ονομάστηκε Συνθήκη της Ανεξαρτησίας και αναγνώριζε επί τέλους Ελληνικό Κράτος εντελώς ανεξάρτητο. Μόνο που η έκτασή του ήταν αρχικά πολύ μικρή, ως αποτέλεσμα συμβιβασμών και σκοπιμοτήτων.

► Για τα σύνορα οι αποφάσεις ήταν εν συντομία οι εξής: αρχικά το κράτος θα περιελάμβανε μόνο την Πελοπόννησο και τα νησιά γύρω απ' αυτήν. Στη συνέχεια τα σύνορα θα ήταν οι ποταμοί Αχελώος στα δυτικά (κατεβαίνει την Αιτωλοακαρνανία και εκβάλλει στο Ιόνιο) και Σπερχειός στα βόρεια (γνωστός τότε και ως Αλαμάνο, που διασχίζει τη Φθιώτιδα και εκβάλλει στον Μαλιακό κόλπο, κοντά στη Λαμία). Κατόπιν ορίστηκε ότι τα βόρεια σύνορα θα έφταναν μέχρι τη νοητή γραμμή που ενώνει τον Αμβρακικό κόλπο στην Αιτωλοακαρνανία (Αμφιλοχία κλπ.) με τον Παγασητικό κόλπο στη Μαγνησία (Βόλος κλπ.). Για να επεκταθούν τα σύνορα και να συμπεριλάβουν και τις άλλες χερσαίες και νησιωτικές περιοχές μας, χρειάστηκαν πολλές προσπάθειες και αγώνες (Βαλκανικοί πόλεμοι κλπ.).

13. Μερικά ακόμα στοιχεία για την Επανάσταση

► Η περιληπτική αυτή εξιστόρηση της Επανάστασης του '21, παρόλο που καταλαμβάνει μεγάλο χώρο της εφημερίδας, εντούτοις, είναι αναγκαστικά σύντομη και ελλιπής. Αναφέρθηκε επιγραμματικά σε ορισμένα μόνο σημαντικά γεγονότα και ονόματα, αλλά και παρέλειψε πολλά άλλα. Για να συμπληρωθεί κάπως η εικόνα της, πρέπει, εκτός από τα πολεμικά γεγονότα, να αναφερθούν -και πάλι με συντομία- ορισμένα ακόμη ενδιαφέροντα στοιχεία, που ίσως είναι λιγότερο γνωστά.

► Αλλά προτού αναφερθούμε σ' αυτά, να πούμε πρώτα ότι η πολυπόθητη λευτεριά είχε πληρωθεί πολύ ακριβά. Ο Ελληνικός πληθυσμός αποδεκατίστηκε στις μάχες του οκταετούς αγώνα, αλλά και με τις σφαγές που άρχισαν παντού μετά την κήρυξη της επανάστασης: από την Πόλη, όπου απαγχονίστηκε και ο Πατριάρχης Γρηγόριος Ε΄, τη Σμύρνη, μέχρι τη Ρόδο και την Κύπρο, για αντίποινα ή για εκφοβισμό, και κράτησαν ως την απελευθέρωση. Ανυπολόγιστες ήταν και οι υλικές καταστροφές. Ολόκληρη η Ελλάδα ήταν ένας σωρός από καπνίζοντα ερείπια και στάχτες.

► Για τα υπόλοιπα θα γίνει λόγος στο Δ΄ ΜΕΡΟΣ της εξιστόρησης, που θα δημοσιευθεί στο επόμενο φύλλο της εφημερίδας. Θα αναφερθούμε στο ρόλο των ξένων δυνάμεων και ιδίως στην πολιτική της Αγγλίας, στις εσωτερικές διαμάχες και στους εμφύλιους πολέμους, στην πολιτική οργάνωση του αγώνα και στις εθνικές συνελεύσεις, στο φιλελληνικό κίνημα και στην παγκόσμια σημασία της ελληνικής επανάστασης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ